

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Controversiarvm Omnivm Hvivs Ævi Lvthero-Calvinisticarvm Libri Tres

Coppenstein, Johann Andreas

Mogvntiæ, 1627

CXIX. An omnia præcepta Leuitici de gradibus Cognationis, sint de Iure
Naturæ?

urn:nbn:de:hbz:466:1-35233

III. MELANCHTHON. in *Locis cit. de Coniugio* Kemnitius par. 2. Exam. pag. 1230. Et illos in *Leuitico*, & alios in *Ecclesia antiqua* recte prohiberi, quod naturalem iustitiam normam continent: Modò non obligent ad peccatum, sed libertatem conscientie relinquant.

IV. BRENTIUS in *Conf. Wirtemb. & in Apolo eiusdem*, vult in his seruari solum legem Ciuilem Imperatorum. Idem in *Comment. in Leu. 18.* asserit, 1. Legem diuinam *Leuitici* nil ad christianos pertinere, 2. Solum Legislatoris esse, constituere gradus, 3. Moysen, Papam, Cæsarem de iis statuisse; at nullum simpliciter admitti posse, 4. In quibus gradibus tres consentiunt; eos censeri esse legis naturæ, 5. Seruandam præterea esse consuetudinem cuiusq; loci, ad arbitrium prudentium.

V. CALVINUS in *Inst. l. 4. c. 19. §. ult.* reprehendit *Ecclesiam*, quod gradus prohibuerit præter morem Gentium, & Moysis politiam; & excogitarit cognationem spiritalem. BEZA *lib. de repudiis distinctus*: 1. Gradus supputandi modum Canonistarum absurdum esse, 2. Gradus *Leuitici* seruandos iure diuino, 3. Collectos à simili item, 4. Itemque Leges ciuiles.

AUTOR. I. Cognationis gradus bene supputat Ius Ciuile, vt sint tot gradus, quot personæ à stipite, in ordine recto: in quo nõ differt à iure Canon. At in Trãuerso numerat à secundo, qui est fratrem plurimum; nam vnus dicitur filius, nõ frater, &c. 2. Ius Canonic. melius supputat à stipite. Quia *Cognatio est vinculum ab vno*: ideo gradus optime sumitur ab illo vno: Hinc quot personæ numerantur à stipite exclusiue, tot & gradus sunt. Iura Graduum sunt ista:

1. *Corsã*. } *Recta est Transuersa in gradu 1. Irritat iure naturali*
guinita. } *Recta solius in gradu 2. minimum vetat iure naturali*
in linea. } *Utriusq; in gradu 1. 2. 3. irritat iure Ecclesiastico.*

2. *Affinitas* in linea Rectæ in gradu 1. minimum vetat iure naturali:

At certè vetat in primo transuersæ iure eodem. In Vtriusque gradu 1. 2. 3. 4. irritat iure Ecclesiastico.

3. *Paternitas & Compaternitas* irritant iure nouo Trident. olim etiam *Fraternitas* irritabat.

QVÆSTIO CXX.

An omnia præcepta *Leuitici* de gradibus Cognationis sint de iure natura?

LUTHERVS, BUCCIVS, MELANCHTHON, KEMNITIVS, CALVINVS, BEZA, &c. affirmant, omnia esse Naturalia; & proinde indispensabilia.

SVADENT istis. 1. Melanch. Brent. &c. Deus, *Leuit. 18. & 20.* ait, & puuiturũ Palæstinis ob incæsta connubia, quæ ibidem prohibet vt abominaciones: Ergo sunt legis naturæ, non Iudicialia; vt quæ gentes obligabant, & Paulus incestuosum Corinthiũ puuiturũ; ergo tenebatur lege naturali & Christiana; non Iudiciali. 3. Baptista confirmauit legem *Leuitici* Mat. 14. Mar. 6. *Non licet tibi, Herodiæ filio, habere uxorem fratris tui.* 4. Pater *Leuitici* grauissime indicant legem esse naturalem, vt necari, filiis orbari, excludi aditu tempore. 5. *Brentius*. Moyses & Cæsar conueniunt in prohibendis gradibus multis; itaq; lex prohibens est Naturalis, non Iudicialis. 6. S. Augustinus videtur gradus *Leuitici* omnes reducere ad Decalogum. Ergo.

AUTOR. I. Non obligant iure Diuino Christianos præcepta omnia graduum in *Leuitico*; quia non sunt naturalia omnia: sed quædam Iudicialia.

Naturale autem præceptum prohibitorium trifariã capitur. 1. De re intrinseca mala, vt mœturi, mœchati, &c. De re mala semper, nisi in extrema necessitate, vt tollerere alienũ inuito Domino. 3. De re mala absolute sumta; quæ tamẽ mutatis circumstantiis fieri bona possit, vt occidere hominẽ. Hoc tertio modo præcepta naturalia habet vim legis, si agatur de re nõ de sumta; secº delumta cũ circumstantiis sic enim res ea mutabiles sunt, & non apud omnes eadem. Gradus *Leuitici* iuris naturalis 1. & 2. modo; iuxta Theologos potiores: ideoque dispensabiles sumti cum circumstantiis, non audeo solũ. Et hoc modo sunt naturalis; non Iudicialis.

Itaq; in Leuitico grad^o quidā sunt legis naturalis; quidā Iudicialis. 1. Quia patet ex pœnis *Leu. 20.* vbi matrimonia Cōsanguinitatis in 1. gradu lineæ rectæ & trāuersæ; Et Affinitatis 1. gradu lineæ rectæ; puniūtur morte; cetera in gradu 2. & 3. lenius. Ita n. iunguntur ibi Sodoma; quæ est contra legē naturæ. 2. Quia Lex naturę semper obligat omnes; at S. Patriarchæ cōnubia adierunt in 2. & 3. gradu Leuitici: vt Iacob habuit duas sorores, *Gen. 29.* Iudas, *Gen. 38.* primogeniti vxorē dedit secundogenito; & promisit tertio-genito. Moyses, *Exod. 6.* natus est cōiugio nepotis & amitæ. Neq; hæc facta sunt dispēsante Deo propter mysterium; sed ex Cōsuetudine, quā licuit duas sorores vni viro nubere: nec S. Patres vnquā ibi mysteriū agnouerunt. Neq; peccarūt vt volunt Calu Beza, Melancht. quia mansissent in peccato illo. 3. Quia ibi prohibita alibi sunt licita in eod. gradu 2. vel 3. vt auunculi cū nepte ex sorore. Vide *Bell. 6. 27.* 4. *Deut. 25.* præcipitur, vt frater vxorem ducat fratris illiberis mortui: quod cōtra ius naturæ non est; & tamē *Leu. 18.* prohibetur: ergo non omnia ibi prohibita sunt iuris naturę. Item, *Gen. 1.* Abraham & Nachor fratres duxere duas filias sui fratris Arā in 2. gradu; nec cōtra 1° naturę.

DICO AD I. Panicbantur ob cōnubia vnde cōtraria naturæ; ob adulteria, & Sodomias, & idololatriā Nam istud *Leu. 18.* *Ad proximā sanguinis cui nemo accedat,* vnde, sine circumstātiis est legis naturæ: cum circumstātiis non est legis naturæ in 2 & 3. gradu.

AD II. Probabili est S. Ambr. & S. Thomæ Corinthi ū viuo patre incestasse noueram; nam 1. *Cor. 7.* *Scripti sunt propter eum qui passus est iniuriā.* AD III. Christus non Baptista, finit legē; & hanc pro-

fitēs Herodes eā tenebatur, teste S. Hier.

AD IV. Liqueat suprā. AD V. Falsum assumtū: quia Cēsar vetat cōnubiū cum sorore vxoris mortuæ; Moyses permittit, teste Brentio. AD VI. Augustinus distinguit, vxorē ducere patris, fratris, patris Viuētis, adulterari est contra Decalogum & Leuiticū: at Mortui, non.

QVÆSTIO CXXI.

An rectè prohibeantur Coniugia olim ad se primū, nunc ad vsq; gradum quartum?

LUTHERANI & CALVINIANI iuxta negāt rectè prohiberi ab Ecclesia Patet *f. pr. q. 119.*

SVADENT istis. 1. Brentius in *Leuit. 18.* *Christus non venit leges potius condere: sed prædicare Euangelium. Ergo nec Pontifex debet leges ferre politicas.* 2. Luther, in *Capit. Babyl.* & Bucerus in *Mat. 19.* *Deus non prohibuit coniugia, nisi vsq; ad secundum gradum in linea inæquali: ergo temerè audeat plures prohibere Pa. 3.* Beza, Kemnitius; in Concilio Epauuensi can. 30. Turonensi 1. *Can. 12.* solum prohibentur vsque ad 2. gradum; ergo antiquitati fuerunt incogniti gradus 3. 4. 5. 6. 7.

AUTOR. Ecclesia potest ferre leges; tulitq; iuste, de gradibus cognationis. 1. Quia ait S. Aug. l. 15. *Ciu. c. 16.* *Inest humana verecūdie quiddā naturale, vt, cui debet propinquitatis verecūdiā, ab eo contineat libidinē.* 2. Quia cognati vsq; ad 4. gradū plerūq; in eadē domo degunt: quo magis viuāt innoxii, quasi necessaria accidit hæc prohibitio. Sic S. Amb. *ep. 66.* 3. Vt charitatis studiū latius inter extraneos propagetur. Sic S. Amb. *ep. 66.* 4. Cōsanguinei se naturaliter diligunt, si amor cōiugalit accederet, foret immoderatus. Sic *Aristotel. 1. 2. Politicorum.*

DICO AD I. Christus & non tulit, ferre tamē potuit; ergo potest & Vicari^o Christi. Deinde cum matrim. sit sacramentū, leges de eo non sunt merè politice